

Kvinnorna står inför ett hotande världskrig

**Mörkret dominerar på Moderna museets storsatsning i Malmö, "Skymningsland".
Linda Fagerström hör undergångstonerna ljuda redan i museientréns butik.**

RECENSION. Mörkret är över oss. Rädde sig den som kan! Dystra vibbar omger Modernas storsatsning i Malmö, "Skymningsland". Trots curatoren **Joa Ljungbergs** ambition att också hinta om en möjlig gryning, dominerar de dystopiska perspektiven. Global temperaturhöjning, miljökatastrofer och auktoritära ideologier – allt på en gång.

Redan i museientréns butik ljuder undergångstonerna. Besökaren passerar här bokbord fyllda av titlar som "Åtta steg mot avgrunden", "Det sjätte utdöendet" och "Vårt enda liv". Som för att understryka tungsinnen, är utställningen så dunkelt belyst att konstverken knappt går att se. Med visst besvär skymtar jag **Ida Perssons** målning "Anticipator" på svart grund och **Ingrid Ogenstedts** mörka "Torn" i torkad vass. Skylttexterna – kan någon över 28 år läsa dem överhuvudtaget?

Bättre klarar sig **Anna Lings** sinnliga akvarellserie "Zostera Marina (Ålgräs)", som elegant fångar de illusoriska effekter solljus orsakar i vatten, likaså **Stina Siljings** lågmält vackra "Jag räknar till 27" med sonens ålder vid självmordet markerat med silverlinje i en träskivas årsringar.

I övrigt består utställningen av småskaliga filmer i kompakt nedsläckta rum där ingången täckts av tunga sammetsdraperier – symptomatiskt för mörkertemat, men ack så trist.

Tre av utställningens konstverk är specifikt skapade för "Skymningsland": **Ingrid Ogenstedts** skulpturer, **Ida Perssons** målning och **Isabelle Andriessens** installation "The enchanters", vars amorfa skelettliska käk- och höftformer leder tankarna till de misslyckade provrörsexperiment **Jean-Pierre Jeunet** 1997 skildrade i "Alien resurrection".

Hur beställningarna sett ut får vi inte veta, men är rimligen formulerade utifrån riktlinjer i stil med "mörk samtid och ekologiska perspektiv". Ett verk som vägrat dessa premisser, skulle det ändå accepterats? Därtill: vilken konstnär har ekonomiskt och statusmässigt råd att tacka nej till eller utmana en beställning från Moderna museet?

Tankarna går till medeltidens konstnärer, anonyma illustratörer till uppdragsgivarnas behov: altarmålningar skildrade efter en viss bibelvers eller smickrande hertigporträtt. Vad hände med den fria konsten?

Utställningens stora behållning är **Yael Bartanas** "Two minutes to midnight" i storbildsformat. Likt en hypnotiserad följer jag under 47 minuter hur kvinnorna i en fiktiv regering bemöter ett världskrigshot. Diskussionerna mellan skådespelare och experter är mästerligt skildrade. Klippen är snabba, dialogen rapp som i **Aaron Sorkins** "Vita huset". På egen hand gör Yael Bartana "Skymningsland" värd att se. I "Two minutes to midnight" finns livsgnista, jävlaranamma och hopp om en framtid på ett sätt som utställningen i övrigt dessvärre inte förmår ingjuta i besökaren.

KONST

Skymningsland

Medverkande konstnärer Isabelle Andriessen, Alberta Whittle, Rose-Marie Huuva, Yael Bartana, Anna Ling, Aernout Mik, Sandra Mujinga, Stina Siljing, Ingrid Elsa Maria Ogenstedt, Ida Persson, Jonas Staal

Moderna museet, Malmö

Till 9/4 2023

Av Linda Fagerström

Linda Fagerström är konstvetare och kritiker.